

broumovský zpravodaj

Elektronická verze článků Broumovského zpravodaje.

BROUMOVSKÝ ZPRAVODAJ Č. 03/2003

Obsah čísla:

[Jak dál s budovou bývalého měšťanského pivovaru?](#)

[Jak to vidím](#)

[Strategie rozvoje, a kdo ji vytvoří ?](#)

[Zpráva o stavu životního prostředí města Broumova](#)

[Z činnosti Policie České republiky](#)

[Postup při pořádání hudebních produkcí ve městě](#)

[Poplatky ze vstupného](#)

[Díky za pomoc!](#)

[Chystaný přehled kulturních, sportovních ...](#)

[Logo regionu Broumovsko](#)

[Z činnosti Základní umělecké školy](#)

[Poděkování](#)

[Typy Městské knihovny \(Výběr z novinek\)](#)

[Autorské čtení "Nebe pod Berlínem"](#)

[Za Františkem Hodrem](#)

[Výstava fotografií](#)

[Zahradkář a jaro](#)

[Ulita - středisko volného času - Pozvánka ...](#)

[Broumovské Bystření 2003 - Letní dotýkání ...](#)

[Ropáci jsou novým prezidentem nadšení](#)

[Dobrovolnictví očima parazitů](#)

[Sport pro všechny](#)

[Aerobic 2002/2003](#)

[Nejlepší sportovci roku](#)

[Vzpomínky na Broumov v období 1. republiky](#)

Jak dál s budovou bývalého měšťanského pivovaru?

[**nahoru**](#) ▲

V budově bývalého měšťanského pivovaru, která je v majetku města, provozuje nejmenovaná nezisková organizace tzv. Kulturní centrum. Při podpisu nájemní smlouvy s bývalou Radou města byla ze strany zástupce této neziskové organizace pronesena památná slova: „Město nebude stát ‘pivovar’ ani korunu“. Rok se s rokem sešel a město se muselo postarat o svůj majetek jako řádný hospodář - byla schválena investice do budovy, která se nachází v havarijním stavu.

Budova bývalého měšťanského pivovaru je krásná. Oprava této budovy by byla velmi náročná (vřádu několika desítek miliónů..). Dle mého názoru není v možnostech města (a pravděpodobně ani v možnostech nájemce) financovat rekonstrukci této budovy. Budova není národní kulturní památkou.

Vzhledem k těmto skutečnostem otevírám diskusi „Jak dál s budovou bývalého měšťanského pivovaru“. Žijeme v samosprávné obci, a proto bych si dovilil zopakovat památnou větu, která zazněla při volbě nového vedení města dne 18.11.2002 v sále restaurace Střelnice: „Chovejme se k obecnímu jako ke svému“. Věc „budovy pivovaru“ se týká nás všech. Proto si vás - občany města Broumova! - dovoluji poprosit o váš názor.

Jan Ullwer, člen Zastupitelstva města, ullwer@centrum.cz

Jak to vidím

[nahoru ▲](#)

Zastupitelstvo města v únoru a březnu projednávalo velmi důležité dokumenty – a to hospodaření města za rok 2002 a rozpočet města na rok 2003. Jak jsem slíbil v lednovém BZ, chci pravidelně seznamovat občany se svými názory, návrhy a pohledy na dění ve městě. Splnil jsem i slib, že nejúspěšnější volební seskupení zprovozní internetovou stránku, která se podrobně zabývá broumovskou komunální politikou a činnostmi zastupitelů zvolených na volební kandidátce ČSSD.

Hospodaření města za rok 2002 bylo podrobno přezkoumání řádným auditorem (ing. Janou Uhlířovou, osvědčení Komory auditorů ČR číslo 1908). Závěr přezkoumání je velmi pozitivní a auditor konstatuje, že:

Hospodaření obce, údaje účetní závěrky a závěrečný účet obce odpovídá ve významných hodnotách požadavkům platných právních předpisů. Při provádění přezkoumání hospodaření obce nebyly zjištěny nedostatky ani rozpory se závaznými právními předpisy, a proto vyslovuje závěr o přezkoumání hospodaření obce **bez výhrad**. Auditor dále konstatuje, že úroveň hospodaření obce, zpracování účetnictví a nakládání s majetkem obce je dobré. Nebylo zjištěno porušení zákona o zadávání veřejných zakázek.

Jasně se tak prokazuje, že pochybnosti o nesprávném hospodaření města v minulém volebním období, účelově prezentované před komunálními volbami, byly pouhou předvolební fikcí. A několik zajímavých čísel na konec – dle podkladů z auditorské zprávy a metodiky použité oficiálním auditorem:

- přebytek hospodaření města za rok 2002 činí 2 886.586, 70 Kč
- zadluženost města je na úrovni 6,93%

Rozpočet města roku 2003 samozřejmě navazuje na vývoj hospodaření let minulých. Pozitivně působí skutečnost, že daňové příjmy jsou o 8% vyšší, úvěrové zatížení bude o 4 mil. Kč nižší proti roku 2002 a je zde přebytek z hospodaření města za rok 2002. Velmi důležité je i to, že náklady na „malý okres“ jsou plně

pokryty z prostředků státu – tzn. nákup nové budovy, vybavení, personální náklady apod. Na reformu přijdou do Broumova v letošním roce ještě další nemalé finanční prostředky ze státního rozpočtu.

Přes konstatování o vyšších příjmech, nižších splátkách a pokrytí rozšířené působnosti města ze státních prostředků, je zarážející, že na investice města (prioritní akce) je v roce 2003 vyčleněn prakticky stejný balík peněz jako v loňském roce. Bohužel se v letošním roce nedočkáme zásadnějších oprav místních komunikací a chodníků. Proč? Dle mého názoru je letos daleko více financí věnováno na běžný provoz města než v minulosti, přestalo se šetřit. I proto jsem předkládal únorovému Zastupitelstvu návrhy na omezení růstu výdajů:

a) v oblasti městské policie a bezpečnosti byl ZM schválen nárůst kapitoly proti roku 2002 o 120% , o 1,2 mil. Kč (můj protinávrh počítal s nárůstem o 700 tis. Kč).

b) dále jsem navrhoval snížení personálních nákladů o 3% se zdůvodněním, že městský úřad se stává zaměstnavatelským subjektem s nejvyšší průměrnou mzdou a s největší dynamikou nárůstu mezd v Broumově. Objem personálních nákladů bude činit přes 30% rozpočtu města (vývoj průměrných mezd městského úřadu: rok 2001-13.252 Kč, rok 2002- 14.579 Kč a rok 2003- 15.300 Kč. Přitom inflace roku 2002 je 1,8% a na rok 2003 lze očekávat obdobný vývoj). Můj návrh nebyl MZ přijat (na rozdíl od roku 2001, kdy došlo při projednávání rozpočtu ke snížení personálních nákladů o 810 tis. Kč).

Město Broumov má předpoklady pro velmi intenzivní rozvoj. Nutné velké investiční akce (plynifikace, ČOV, sportovní hala, Dům s pečovatelskou službou apod.) jsou dokončeny, úvěrové zatížení města do roku 2006 je velmi přijatelné. Je tedy pouze na vedení města, jak využije nabízených příležitostí, výzva možností – zda se dočkáme opravených chodníků a komunikací, rozšíření Domova důchodců, stravovacího pavilonu, podpory cestovního ruchu (cesty na Janovičky) apod., či pouze zajištění běžného chodu města, dobře vybavených budov městského úřadu, nových automobilů a dobře placeného aparátu.

Bc. Lubomír Franc

Strategie rozvoje, a kdo ji vytvoří ?

[nahoru](#) ▲

Výzvu lednové konference „Broumovsko v Evropě“ přijímají města a obce Broumovska.

Je to hlavně jejich úloha: občané od nich očekávají vytrvalou práci pro zlepšení mnoha věcí. V současné společnosti mají pevnou politickou pozici a širokou zodpovědnost. Mají, jak se dnes hezky říká, „mandát“ k tomu, aby podnítily a vedly složitou práci a jednání vedoucí ke shodě o rozvoji území a k partnerství v práci pro jeho budoucnost.

Na sklonku roku 2002 podpořila nadace Via uplatnění procesu místní Agendy 21 na Broumovsku grantem

40.000,- Kč. Místní Agenda 21 je strategický a akční plán rozvoje určitého místa, území: „místní“ odkazuje na určité vlastní území, místo působení, „agenda“ znamená program nebo také seznam věcí, které je třeba udělat, aby bylo dosaženo cíle, „21“ odkazuje do 21. století, vyzývá k myšlení s ohledem na budoucnost. Místní Agendou 21 je také nazýván proces, kterým plán rozvoje vzniká. Místní Agenda 21 zohledňuje konkrétní místní podmínky a místní aktivity a směřuje k zajištění dobré a udržitelné kvality života v určitém území. Dobrovolný svazek obcí „Broumovsko“ využije procesu místní Agendy 21 k vytvoření strategického plánu rozvoje Broumova. Dalšími zdroji strategie budou statistické údaje, prognózy, územně plánovací dokumentace, údaje získané anketami a sociologickými průzkumy i dosud zpracované výhledové koncepce podniků, odvětví, veřejné správy a podobně.

Proces místní Agendy 21 zahájili starostové měst a obcí na Broumovsku spolu se zástupci zainteresovaných zájmových a sociálních skupin v úterý 18. března pracovním setkáním za metodického vedení PhDr. Aleny Reitschmiedové z Českého ekologického ústavu v Praze. Během šestihodinového semináře vznikla pracovní vize „Broumovsko v roce 2020“ a z ní byly odvozeny oblasti činnosti, kterým je nutno věnovat pozornost, seřazené podle významu pro život na Broumovsku. Vznikl také seznam osobností a institucí považovaných na Broumovsku za vlivné a významné. Ty požádáme o spolupráci, aby zastoupení vlivů a názorů v pracovním týmu bylo co nejširší.

Co teď víme, chceme a dokážeme? Přijali jsme závazek vytvořit do roka strategický plán rozvoje Broumova, vytvořit jej z praxe, z různorodých potřeb, postojů a představ a pak vynaložit čas a úsilí pro to, aby byl přijat ve shodě veřejné správy, ekonomických subjektů, zájmových skupin a většiny občanů.

Až tedy někomu z Vás zavolám a požádám ho o laskavost, radu, pomoc nebo spolupráci, doufám, že mě neodmítnete!

Jana Mikulecká, poradkyně DSO Broumovsko

Zpráva o stavu životního prostředí města Broumova

[nahoru ▲](#)

„Každá změna, kterou člověk způsobí, se odrazí právě v životním prostředí“. RNDr. Miloš Kužvart

Město Broumov investovalo za posledních deset let tak velké finanční prostředky do zlepšení stavu životního prostředí jako ještě nikdy dříve ve své historii. Město takto bylo nuceno vyhovět rostoucímu legislativnímu tlaku v jednotlivých oblastech životního prostředí. Přesto zůstává ještě spousta problémů, které bude nutno řešit již kvůli zodpovědnosti vůči následujícím generacím.

Nejvýznamnější akce na ochranu životního prostředí za posledních deset let:

- Asanace skládky odpadů Broumov-Benešov (1996)

- Výstavba čistírny odpadních vod a kanalizačních sběračů (1995 - 1998)
- Plošná plynofikace města (1998 - 2002)
- Obnova historických parků a zahrad Alejky a hřbitova (1998)
- Obnova malých vodních ploch - Velká Ves (1997)
- Výsadba stromořadí podél polních cest (1998-2001)

Do konce roku 2002 byl výkon agendy související s ochranou životního prostředí začleněn dle organizační struktury pod odbor výstavby a životního prostředí, agendu vykonával jeden referent. Od 1. 1. 2003 se město Broumov stalo v souvislosti s reformou státní správy pověřenou obcí s rozšířenou působností. Na město přešly v této oblasti nové kompetence z okresního úřadu, rozšířilo se správní území o další obce a města. Vznikl nový odbor životního prostředí, kde pracuje celkem šest referentů.

Ochrana ovzduší

Ovzduší je jednou ze základních existenčních složek životního prostředí. Na úvod je nezbytné uvést faktory, které kvalitu ovzduší v našich regionálních podmínkách nejvíce ovlivňují. Jedním z těchto faktorů je morfologie terénu, neboť vlastní město se nachází v údolí řeky Stěnavy a převýšení okolního terénu způsobuje, že oblast Broumova je nedostatečně provětrávána. Z tohoto důvodu jsou rozptylové podmínky přímo závislé na množství vypouštěných exhalací a momentální meteorologické situaci. Na zvyšování koncentrací škodlivin v ovzduší se v současné době nejvíce podílejí malé zdroje (domácí topeniště) a mobilní zdroje (dopravní prostředky). Důvodem je skutečnost, že největší zdroje znečišťování ovzduší ve městě, které se dosud na zhoršování kvality ovzduší podílely největší měrou, byly již zplynofikovány.

Od r. 1997 je do dnešního dne dokončeno 24 km středotlakých rozvodů zemního plynu, 692 plynových přípojek, z toho 62 slouží maloodběratelům a 8 pro velkoodběratele. Město přispělo ke zlepšení stavu ovzduší plynofikací největších kotlen ve svém majetku, kotelna Spořilov, Křinice, Energo, sídliště Olivětín, ZŠ Hradební, Radnice, Střelnice, MěÚ, Pečovatel'ská služba ul. Lidická, MŠ Olivětín, MŠ I tř. Masarykova, penzion ul. Soukenická, MŠ II, Uлита, školní jídelna (ZŠ Hradební), ZŠ Velká Ves.

Při hodnocení stavu v ovzduší ve městě je nutné se zmínit o závažném zdroji znečištění ovzduší, a tím je automobilová doprava. K nejzatíženějším dopravou patří střed města, okolí silnice II/303 a II/302, což jsou oblasti nejnáchylnější k inverzím.

Předpoklady pro zlepšení stavu ovzduší ve městě:

1. Dokončení plynofikace některých domů v majetku města jako MěÚ budova II, ubytovna St. Opočenského a rozšíření v rámci finančních možností středotlakých rozvodů i do dalších ulic města - Alšova, Benešov, Hesseliova, třída Osvobození.
2. Nabídnout očanům města náhradní možnost za spalování suchých rostlinných materiálů (např. kompostování) a působit na občany a firmy, aby dodržovali povinnosti vyplývající z legislativy ochrany ovzduší (průběžná kontrolní činnost).
3. Výhledově ve spolupráci se státem řešit dopravní situaci ve městě (silniční obchvat města).

Vodní hospodářství

V oblasti vodního hospodářství došlo v našem městě k výraznému zlepšení kvality vody řeky Stěnavy vybudováním čistírny odpadních vod a kanalizačních sběračů Liščí potok, Kladská a Křinický potok. K vybudování této nákladné stavby město muselo přistoupit z důvodu legislativního tlaku, který stanovil lhůty pro vybudování čistíren odpadních vod pro města a zpřísnil ukazatele a hodnoty přípustného stupně znečištění odpadních vod vypouštěných do vodních toků.

Kvalita vody v ostatních drobnějších tocích je ovlivňována spíše zemědělskou výrobou, tj. erozními splachy ze zemědělských pozemků, ale rovněž odpadními vodami obyvatel z okolních vesnic, které budou muset čištění odpadních vyřešit do r. 2005. V loňském roce na základě podnětů ze strany města a občanů upravila Zemědělská vodohospodářská správa Náchod některé nejvíce povodněmi postižené úseky Rožmitálského a Svinského potoka (pod viaduktem v Olivětině).

V rámci ochrany před povodněmi Povodí Labe, s.p. realizovalo další část úpravy koryta řeky Stěnavy.

Předpoklady pro zlepšení stavu na úseku vodního hospodářství:

1. Zajistit napojení domů v majetku města i soukromých (ul. Soukenická, Alšova, Třída Osvobození) na kanalizační sběrač nebo zajistit u těchto domů odpovídající čištění odpadních vod, aby nedocházelo k přímému znečišťování Stěnavy.
2. Požadovat u správců toků Stěnavy a okolních potoků, aby průběžně udržovali jejich koryta v dobrém stavu a bez nánosů, popřípadě provedli revitalizaci některých toků (zadržení vody v krajině), udržovali břehové porosty. Důvodem jsou případné povodně, které pak způsobí rozsáhlé škody.
3. Aktualizovat povodňový plán města. V rámci ochrany před povodněmi provádět povodňové prohlídky podél řeky a potoků a zajistit odstranění nežádoucích překážek v toku (nepovolené stavby plotů, kůlen apod.).

Nákládání s komunálními odpady

V oblasti nakládání s odpady mělo město dosud nejvíce kompetencí, ale rovněž povinností.

Vývoj systému nakládání s komunálními odpady:

Při hodnocení oblasti nakládání s komunálními odpady je třeba připomenout vývoj systému svozu komunálních odpadů ve městě, který měl za následek omezení černých skládek, zlepšení hygienických podmínek (častější vývoz popelnic) a zavedení třídění některých druhů odpadů. V souladu se změnami legislativy v této oblasti se postupně měnil i systém svozu komunálního odpadu ze známkového systému, který nenutil občany, aby odkládali komunální odpady na místa k tomuto účelu určená (černé skládky v okolí města). Následoval režimový svoz, který přispěl částečně ke zvýšení čistoty města, avšak z důvodu špatné vymahatelnosti nezaplacených částek za komunální odpady a faktu, že většina občanů si zvolila nejlevnější termín svozu 1x za měsíc (přebytečné odpady opět končily v městských koších nebo v přírodě), nelze ani tento systém považovat za vyhovující.

Až zavedení současného týdenního systému svozu a paušálního poplatku za tuto službu za osobu a měsíc v r. 2001 přineslo podrobnou kontrolu poplatníků (osoby s trvalým pobytem ve městě) a současně účinné vymáhání dlužných částek za komunální odpady od občanů formou platebních výměrů podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

V roce 2002 byla pouze 4 % neplatičů zejména z řad občanů, kteří sice jsou ve městě trvale hlášeni, ale ve

městě se nezdržují. Dlužná částka cca 100 tis. Kč není definitivní, neboť na vymáhání dluhů se dále pracuje.

Třídění komunálních odpadů

Zavedení výše uvedeného systému neznameno dle původních předpokladů snížení množství vytríděných odpadů, ale naopak se toto množství výrazně zvýšilo. Za vytríděné odpady město získalo v loňském roce na základě uzavřené smlouvy s firmou EKO-KOM, s.r.o., která jako jediná zajišťuje celostátně zpětný odběr a využití odpadů z obalů, příjmy ve výši cca 300 tis. Kč.

Pozitivně lze rovněž hodnotit zřízení sběrného dvora na odkládání velkoobjemového a nebezpečného odpadu.

Kontrolní činnost

Zvýšená pozornost byla v loňském roce věnována dodržování obecně závazné vyhlášky města č. 3/2001 o systému nakládání s komunálním a stavebním odpadem na území města. Ve spolupráci s Městskou policií a firmou Scheele Bohemia, s.r.o. proběhly kontroly nakládání s komunálními odpady u občanů bydlících zejména v místech, kde jsou černé skládky - ul. Soukenická. V návaznosti na provedenou kontrolu byly v této ulici odstraněny černé skládky z náhonu za čp. 65 a za čp. 91 a 94. Další kontroly byly zaměřeny na provozovatele obchodů s potravinami a restaurací, zda dodržují povinnost uzavřít písemnou smlouvu s městem v případě, že využívají kontejnery na třídění odpadů umístěné na veřejném prostranství, čímž využívají neoprávněně systém stanovený městem.

Řešeny byly tři případy ukládání odpadů mimo vyhrazená místa a za tento přestupek byla uložena pokuta ve výši 4500 Kč. Bohužel ve většině obdobných případů se nepodaří zjistit viníka a odklizení skládky musí zajistit vlastník pozemku.

Osvěta

Každoročně probíhá ve spolupráci se Svazem skautů a Lesy ČR v rámci oslav Dne Země (22.4.) úklid odpadků podél příjezdové komunikace na Pasách. Na podzim loňského roku bylo zahájeno třídění odpadů na 1. stupních základních škol v Broumově.

Předpoklady pro zlepšení stavu - komunální odpady:

1. Věnovat zvýšenou pozornost postihu za nakládání s odpadem v rozporu se zákonem o odpadech a obecně závaznou vyhláškou města č. 3/2001 o nakládání s komunálním odpadem na území města. Působit na obyvatele města i firmy osvětou i sankcemi, aby nakládali s komunálními odpady v souladu s platnou legislativou.
2. Zajištění třídění dalších složek komunálního odpadu v návaznosti na finanční možnosti města. V rámci Svazku Měst a obcí Broumova, Policka a Teplicka řešit možnost kompostování bioodpadů.

Ochrana zemědělského půdního fondu

Správní území Města Broumova zahrnuje katastrální území Broumov, Benešov, Rožmitál, Velkou Ves a část k. ú. Benešov. Na pozemcích v okolí města probíhá intenzivní zemědělská výroba, pozemky jsou

kvalifikovány jako velmi dobré s příznivým pedologickými vlastnostmi (I.třída). Zornění zemědělské půdy podle evidence katastru nemovitostí se blíží téměř 50 %, což je z pohledu ochrany zemědělského půdního fondu nutné kvalifikovat jako nadměrné. V důsledku této skutečnosti dochází k nadměrnému eroznímu smyvu z okolních polí a následně k zanášení místních i státních komunikací a koryt potoků při silnějších deštích.

Předpoklady pro zlepšení stavu ochrany ZPF

1. Na vytypovaných pozemcích nařídít uživatelům protierozní osevní postupy a zajistit postupně realizaci komplexní pozemkové úpravy v celém regionu z důvodu snížení erozní ohroženosti pozemků a z důvodu ochrany humusového horizontu pozemků.
2. Důkladně prosazovat, aby byly odejímány ze ZPF pro účel výstavby pouze nejnutnější výměry kvalitní zemědělské půdy..

Ochrana přírody a krajiny

V oblasti ochrany přírody a krajiny město realizovalo v předešlých letech v rámci Programu péče o krajinu výsadbu stromořadí podél polních cest na Rožmitál. Tyto akce byly dotovány ze 100% Ministerstvem životního prostředí ČR. Z dotačních zdrojů byla po dva následující roky realizována následná péče o provedenou výsadbu kolem cest. V rámci výše uvedeného programu byly rovněž obnoveny malé vodní plochy ve Velké Vsi. Státní fond ŽP ČR přispěl na obnovu historických parků - hřbitova a Alejky. V loňském roce byla v rámci náhradní výsadby za pokácené dřeviny rostoucí mimo les provedena náhradní výsadba na veřejných plochách - Schrollův park, ZŠ Olivětín, ZŠ Masarykova, sídliště Olivětín, sídliště Spořilov, Alejka.

Předpoklady pro zlepšení ochrany přírody a krajiny:

1. Žádat v rámci krajinotvorných programů o dotace na výsadby stromořadí apod., což přispívá ke zvýšení turistického využití v okolí města.
2. Nařizovat v odůvodněných případech náhradní výsadbu na veřejných plochách.

Ing. Marcela Žouželková, pověřená vedením odboru životního prostředí.

Z činnosti Policie České republiky

[nahoru](#) ▲

Od 20. 2. do 25. 3. jsme prostřednictvím kpt. Slezáka zaznamenali a krátce okomentujeme následující:

- posledním případem minulého čísla byla krádež trezoru z fy. Jopeco a jím také můžeme nyní opět začít. Ukázalo se, že ukradená hotovost byla o něco menší - „pouhých“ 50.000 Kč, a ukázal se rovněž zloděj. Je jím mladý muž z Meziměstí, onoho času dokonce zaměstnanec uvedené firmy, v problémech jinak žádný nováček. Policistům svěřil i to, jak s lupem naložil: trezorek samozřejmě vybrakoval a spolu s pro něj bezcennými firemními papíry a trochou drobných (2.500 Kč je pro člověka takového formátu skutečně pakatel) ho pak hodil rybám do Stěnavy. Po jednoznačně

prokázaném a doznaném činu přijde bezpochyby trest odnětí svobody. Selský rozum by čekal, že ho začne kroutit okamžitě ve vazbě, vždyť i po rozsudku musí toho k sezení zbýt bohatě. Selský rozum dnes neplatí nic. Proč, ptejme se na vyšších místech než je místní oddělení. Zřejmě panuje obava, že ve vazebních věznicích sedělo by vbrzku půl národa. A tak než bude soud, je náš člověk odsouzen běhat na svobodě a krátit si čas dalšími kousky. Tu si ve Večerce naporoučí alkohol a uteče s ním bez placení, pak zas třeba vykrade stánek u nádraží, jindy pobere cigarety a limonády ze stánku na Křinickém sídlišti, nebo si v půjčovně zapůjčí tři dévédečka a obratem je střelí v zastavárně. Do naší uzávěrky toho více nestihl, ale k soudu ještě asi daleko...

- Někteří řidiči své plechové miláčky přes zimu šetřili v garážích a nyní s nimi patrně provádějí jarní „crash testy“, neboť dopravních nehod bylo zaznamenáno patnáct. Naštěstí pouze střetnutí s cyklistou v Hejtmánkovicích skončilo středně těžkým zraněním. Dvě srážky se zvěří na Pasách napovídají, že automobilová lovecká sezóna je po krátké pauze opět tu
- zatčení osob: jedné celostátně hledané, druhé hledané Okresním soudem v Šumperku a dvakrát převoz k soudu do Náchoda
- požár sklepních dveří v olivětínském paneláku a nedlouho na to někdo poničil i dveře paneláku na Spořilově
- vloupání do truhlárny v Havlíčkově ulici a tentýž den i do truhlárny u Černého koně. Pokud se jednalo o stejného pachatele, pak musíme napsat, že jde o člověka korektního, teorie tržní ekonomiky znalého - krade-li ve firmě, vykrade i konkurenci, aby šance na trhu zůstaly rovné
- ve stejný den došlo i k vloupání do chalupy v Hynčicích a v tomto oboru se asi opět jedná o specialistu(y), neboť v průběhu námi sledovaného období byly vykradeny i další rekreační objekty v Martínkovicích, Heřmánkovicích, Šonově a další případy známe z minula
- k ublížení na zdraví došlo při rvačce na heřmánkovickém maškarním plese. Sál patrně někdo opouštěl s „maskou“ pěkně zmalovanou přírodními, vodovzdornými barvami
- vyšetřování krádeže peněz v broumovské nemocnici. Má se údajně jednat o poslední důchod po zemřelém pacientovi
- krádež mobilního telefonu z dílny v Jetřichově
- zasloužil by si výuční list na automechanika: v Máchově ulici bravurně z cizího automobilu odmontoval spoiler, blikáče a rozdělovač. Neznámý si však na ocenění bohužel nepočkal. Z automobilů se kradlo i na dalších místech: v Husově benzin, před MÚ peníze, v Heřmánkovicích autobaterie a akumulátor ze stroje v rožmitálském lomu
- broumovská pohanská sekta spalovačů není stále státem uznána, a tak byli policisté nuceni rozpráší její rituální seanci spalování pneumatik ku příležitosti oslav jara v Soukenické ulici
- vloupání do budovy č. 2 MÚ. Ze správy majetku města zmizel trezor s přibližně 12.000 Kč. Úřadovnu v přízemí budovy pachatel taktně vynechal
- hliníkové plechy z fy. STEF ukradli, odvezli jinému, který je „odborně zrecykloval“ a okradené firmě se pokusil prodat zpět. Jiní se poučili, že takto jednoduše perpetuum mobile na peníze asi nefunguje a o něco později z uvedené firmy hliníkové plechy už pouze ukradli a prodali patrně jinde
- rovněž plechy, tentokrát pozinkované, pěkných 43 kousků připravených na opravu, pořídil někdo v průběhu tří dní ukrást zpoza domu v Martínkovicích

- že přijde co chvíli někdo nahlásit krádež mobilního telefonu, jsou broumovští policisté zvyklí, ovšem nahlásit nyní krádež, ke které mělo dojít v září loňského roku, mohl snad jen nějaký ze zimního spánku procitnuvší medvěd
- po rozjetí pátrání po pohřešované slečně (ročník 84), se uvedená sama vrátila domů
- ke krádeži peněženky došlo v čekárně dětské lékařky. Někteří z nás nejsou nikdy tak nemocní, aby k tomu nepořídili ještě krást
- elitní studentský sbor se střetl s jednotkou řadového žactva, tedy Gymnázium versus ZŠ Hradební. Předmět klání? Žádná vědomostní olympiáda, nýbrž zápas ve stylu volném, který skončil krvavým zraněním. Rodičové mohou mít radost, jejich ratolesti opustí uvedené ústavy skvěle připravené na tvrdý život po všech stránkách - přežijí-li to!
- vyšetřování náhlého úmrtí v Hejtmánkovicích a nedlouho na to dalšího v Alšově ulici, kde se jedná patrně o sebevraždu
- padělání a pozměňování veřejné listiny nahlásil Finanční úřad. Představme si žertem ten doklad: jméno - Alibaba, daňový základ - nula
- krádež náradí ze zahrádky v Kolonii 5. května, o něco později zde byla znovu vykradena chatka a další byla vykradena u hřbitova, z níž zmizel alkohol za 2.500 Kč - „dača" vsutku slušně zásobená
- závažný případ: otec, bytem U Dolní brány, přišel do nemocnice s třítýdenním novorozencem a podezřením, že s ním asi něco je. S kojencem však nebylo už nic, byl mrtvý. Případ je dosud v šetření, vzhledem k tomu, že matka byla v uvedenou dobu údajně silně podnapilá, existuje minimálně silné podezření na zanedbání povinné péče
- vloupání do kanceláře prodejny v Hejtmánkovicích a hned nato v Broumově do kadeřnictví v ul. Obránců míru
- poškození betonových skruží v nově stavěném areálu na Opočenského hřišti
- loupež za bílého dne na „Klášteráku". Neznámý pachatel vytrhl chodkyni kabelku s hotovostí 12.000 Kč
- krádež pískovcové sochy ze hřbitova v Ruprechticích
- z řady fyzických napadení vyniká otcem nahlášené zmlácení syna, který se následkem toho ocitl v nemocnici a napadení dcery a manželky otcem v Polákových domech, doprovázeném výhružkami zabití
- z občanských soužití pak možno vybrat bouřlivé řešení neshod mezi druhem a družkou, nahlášené v pátek. V neděli však byla družka na služebně znovu s tvrzením, že byla při té příležitosti i znásilněna. Při vyšetřování se nakonec aktéři shodli na tom, že vše bylo dobrovolné a žena se bála pouze nechtěného otěhotnění.

Přestupcům a zločincům, na které se nedostalo, se omlouváme, ale prostor této rubriky je omezený.

K. Franze

(plesy, taneční zábavy, kursy společenských tanců, diskotéky)

I. Podání žádosti (oznámení) o uspořádání veřejné hudební produkce:

- tento tiskopis možno vyzvednout v Infocentru na Staré radnici, Mírové náměstí 56, Broumov.
- tiskopis vyplnit a předat spolu s vyplněným tiskopisem OSA „Oznámení o uspořádání veřejné hudební produkce“. MÚ, oddělení kultury zajistí odeslání tohoto vyplněného tiskopisu OSA a potvrdí organizátorovi povolení akce. Při pořádání hudební produkce – diskotéky nutno ještě vyplnit tiskopis INTERGRAM, který vybírá poplatky za použití zvukových nosičů na těchto akcích. Tento tiskopis je také k dispozici v Infocentru. Potvrzené „Oznámení o uspořádání veřejné hudební produkce“ se předkládá na požádání kontrolním orgánům (Městské policii, pověřeným pracovníkům MÚ, apod.) Oznámení o uspořádání veřejné akce je nutno předložit nejméně 14 před akcí

2. Žádost o povolení tomboly:

- v případě, že na plese, taneční zábavě, apod. bude pořádána tombola, je nutno vyzvednout a vyplnit tiskopis „Žádost o povolení tomboly“.

Pořadatel je povinen uhradit Městskému úřadu poplatek 10% z herní jistoty tomboly

3. Poplatky z úhrnné částky vybraného vstupného:

- na základě vyhlášky č. 1/98 o místních poplatcích, dle § 15 Sbírky ČNR č. 595/90 Sb. je pořadatel akce povinen uhradit poplatek 10% z ceny prodaných vstupenek.

Tiskopis „Poplatky z úhrnné částky vybraného vstupného“ je taktéž k vyzvednutí na Infocentru.

Připomínáme, že tyto zásady platí pro všechny organizátory veřejných produkcí – včetně stálých diskoték, restaurací, pohostinství, barů, apod.

Podrobnější informace o místních poplatcích přináší vyhláška č. 1/1988, oddíl IV. – poplatek ze vstupného, článek 18, 19 a článek 20 (Oznamovací povinnost).

Sazby poplatků řeší článek 21 a článek 22 řeší otázku osvobození od poplatků ze vstupného.

Petr Círk, oddělení kultury MÚ

Poplatky ze vstupného

[nahoru ▲](#)

Podle zákona 565/90 Sb. o místních poplatcích a obecně závazné vyhlášky č. 1/1998, vybírá Městský úřad Broumov poplatky ze vstupného na kulturních akcích (diskotéky, plesy, taneční zábavy, koncerty, prodeje a sportovní akce), kde pořadatel vybírá vstupné! Poplatník je povinen předložit výkaz o vybraném vstupném zároveň s odvodem poplatku. Pokud se pořadatel poplatku vyhýbá, vystavuje se nemalým sankcím podle zákona č. 337/92 Sb. o správě daní a poplatků a možnosti doměření poplatku do tří let od konce kalendářního roku, ve kterém poplatníkovi povinnost vznikla.

Díky za pomoc!

[nahoru ▲](#)

Problém, který trápí Informační centrum a oddělení kultury města Broumova, je nedostatek míst vhodných pro umístování propagačních materiálů, které informují občany o konání kulturních akcí – divadel, koncertů, výstav a dalších akcí.

Proto jsme s povděkem přijali nabídku firmy BEST – lahůdky (paní Bejdáková), na Mírovém náměstí, která nám nabídla v rámci sponzorství používání jedné výlohy. V této výloze byl bezplatně instalován panel, na kterém budou umístovány plakáty, které informují o konání jednotlivých akcí. Broumovští občané tak budou mít možnost informovat se přímo na náměstí o tom, co je v nejbližších dnech čeká v Městském divadle, ve výstavní síni na Staré radnici, případně o akcích, které se uskuteční na Střelnici.

Mnohokrát děkujeme této firmě za tuto bezplatnou pomoc. Rádi bychom věřili tomu, že i další firmy či obchody nám podobným způsobem pomohou zlepšit informovanost našich občanů o konání našich akcí.

Petr Círk, oddělení kultury

Chystaný přehled kulturních, sportovních a společenských akcí v roce 2003

[nahoru ▲](#)

Informační centrum a oddělení kultury připravuje vydání přehledu o chystaných kulturních, sportovních a společenských akcí ve městě, které by se měly uskutečnit v tomto roce.

K pomoci při tvorbě tohoto přehledu byly vyzvány zájmové organizace, spolky a sdružení, které působí v našem městě .

Zástupci těchto subjektů byli vyzváni k předložení přehledů, které budou využity jako podklady k vytvoření přehledu. Nemělo by se tedy již teoreticky stávat, že by se konání některých akcí zbytečně křížilo, a tím byla ovlivněna i účast na pořádaných akcích.

V případě, že bychom snad opomněli někoho oslovit, prosíme vás, abyste i vy nás informovali o vámi chystaných akcích. Vaše informace však potřebujeme co nejdříve. Petr Círk

Logo regionu Broumovsko

[nahoru ▲](#)

V lednu t. r. byla vypsána soutěž o logo regionu Broumovsko. Do uzávěrky, 15. 2. 2003, se sešly návrhy od 42 autorů, s nimiž bude veřejnost mít možnost se v brzké době seznámit. Výběr vítězného loga proběhne na začátku měsíce června.

Proč vlastně logo?

Základními předpoklady pro to, aby Broumovsko mohlo být stále vyhledávanější rekreační oblastí, je zapotřebí hlavně práce uvnitř regionu - budování naučných stezek, cyklistických tratí a další turistické infrastruktury. Neméně důležitá je výrazná prezentace kraje navenek - v Česku a v zahraničí.

V této chvíli začínáme mluvit o marketingu regionu. Každé území (město, vesnice) se v rámci tohoto procesu musí prezentovat samostatně. Je však možné, aby se tyto jednotlivé prezentace staly součástí mozaiky regionu Broumovska. Tím se dá umocnit představení regionu mimo jeho hranice.

Nezaměnitelnou prezentaci regionu umožňuje právě logo, charakteristický a jedinečný znak.

Nositel loga bude rádcem a pomocníkem při vytváření propagačních materiálů, které tím budou vznikat v jakési „edici“. Pokud vyjde například Babička Boženy Němcové v edici (pod logem) „Knihovna české klasiky“, zdaleka to neznamena ponížení významu tohoto díla, ba naopak. Stejně může působit například prezentace Suchého Dolu nebo Božanova pod hlavičkou Broumovska. A o to jde. Spojit naše síly a na poli turistiky se pokusit o profesionální a systematickou propagaci našeho kraje. V tomto případě tím obce pomohou regionu a Broumovsko, stejně tak, obcím.

S návrhy se můžete seznámit během výstavy: 14. – 18. 4. 2003 ve výstavní síni Staré radnice v Broumově „NAVRHNĚTE LOGO REGIONU BROUMOVSKO“. Výstava návrhů log od více než 40 autorů, zaslaných do soutěže o logo regionu Broumovsko. Vítězné logo bude vyhlášeno začátkem června a používáno k propagaci naší oblasti. Výstavní síň je otevřena: PO - PÁ: 8.00 - 12.00 a 13.00 - 16.00 hod

Z činnosti Základní umělecké školy

[nahoru ▲](#)

Dne 13. února proběhlo v Novém Městě nad Metují okresní kolo pěvecké soutěže v sólovém a komorním zpěvu. Naše žáky připravila Mgr. Romana Rošková a klavírní doprovod Mgr. Ladislav Šikut. Radost nám udělala první místa s postupem do krajského kola. Získali je ve své kategorii Filip Vodochodský a Vladislav Brož. Též v komorním zpěvu jsme zaznamenali úspěchy. Kvarteto ve složení Klára Nentwichová (ta získala i 2. místo v sólovém zpěvu), Markéta Bradáčková, Vladislav Brož a Filip Vodochodský získalo také 1. místo a bude Broumov reprezentovat v krajském kole.

Dechové nástroje - 1. místo s postupem ve hře na tubu získal David Čejchan, kterého připravoval pan učitel Josef Fiala a klavírní doprovod paní učitelka Danuše Dvořáková.

2. místo na příčnou flétnu získala Jana Jansová, kterou připravil pan učitel Rudolf Vogel a klavírní doprovod Mgr. Ladislav Šikut. Čestné uznání získal Vojtěch Král ve hře na klarinet.

Ředitelství ZUŠ Broumov

Poděkování

[nahoru ▲](#)

Všichni učitelé a zaměstnanci ZUŠ Broumov děkují za dlouholetou nelehkou práci panu řediteli Josefu Vláškoví, který v březnu odešel do důchodu a přejí mu samé klidné a ve zdraví prožité dny.

Velkou zásluhou pana ředitele Josefa Vláška je i mimo jiné jeho působení jako sbormistr pěveckého sboru Stěnavan, který reprezentuje město Broumov při mnoha společenských a kulturních akcích u nás i v zahraničí (Polsko, Rakousko, Německo).

Zaměstnanci Základní umělecké školy zároveň přejí novému řediteli panu Rudolfu Vogelovi hodně pracovních úspěchů při vedení a reprezentování školy na veřejnosti.

Pracovníci ZUŠ Broumov

Tipy Městské knihovny (Výběr z novinek)

[nahoru ▲](#)

- **Miroslav Horníček – Jiří Kalousek: Neberme se příliš vážně** - V knize se prolínají koláže Miroslava Horníčka s autorskými komentáři k nim a s korespondencí, kterou vedl se svým přítelem malířem Jiřím Kalouskem.
- **Chris Bonington: Prvenství odvážných – Výpravy za hranice lidských možností** - Kniha přibližuje špičkové extrémní výkony v horolezectví, jachtingu, jeskyňářství a podobných disciplínách.
- **Vladimír Renčín: Z Čech až na konec...** - Kniha kresleného humoru pojednává o nadčasových tématech i o aktuálních společenských jevech.
- **Petr Skarlant: Věk rozkoší těch druhých** - Román navazuje na řadu předchozích autorových knih, jež na milostných příbězích přibližují i atmosféru doby.
- **Nelson de Mille: Vnitrozemí** - Obsáhlý napínavý román, jehož hrdina se po třiceti letech vrací do Vietnamu, aby zde vyšetřil okolnosti vraždy, k níž došlo během americko-vietnamské války.
- **Margaret Atwoodová: Muzeum zkamenělin** - Moderní román líčí tragikomický příběh mileneckého mnohoúhelníku.
- **Jaroslav Šedivý: Děkabristé** - Čtivá monografie přibližuje významný okamžik ruských dějin a myšlení, proticarské povstání v roce 1825.
- **Bill Bryson: Appalačská stezka** - Se zábavným nadhledem psaná reportáž o putování po cestě, vedoucí nebezpečnou horskou divočinou podél východního pobřeží Ameriky.
- **Bohuslav Reynek: Ostny v závoji** - Výbor z autorovy poezie, plné pokory a zájmu o nejobyčejnější věci okolo něj, doplňuje obsáhlá životopisná část.
- **Sue Graftonová: P.. jako pochybnosti** - Detektivní román, v němž soukromá agentka řeší záhadné zmizení proslulého lékaře a sama se přitom dostává do ohrožení života.
- **Emma Tennantová: Sylvia a Ted** - Román přibližuje tragický vztah dvou básníků – Američanky Sylvie Plathové a Angličana Teda Hughese.
- **Colleen McCulloughová: Morganův úděl** - Obsáhlý román vypráví o muži, který se kvůli nešťastným okolnostem dopustil zločinu a byl v první lodi, která v 18. století deportovala anglické trestance do neznámé Austrálie.

Autorské čtení "Nebe pod Berlínem"

[nahoru ▲](#)

Městská knihovna v Broumově čtvrtek 17. dubna 2003 - **Autorské čtení z knihy Jaroslava Rudiše NEBE POD BERLÍNEM**, kterou vydalo nakladatelství Labyrint. Třicetiletý autor, sám hráč skupiny U-Bahn, v knize vypráví rockové příběhy z berlínského metra. Knihu bude možné na setkání zakoupit.

Za Františkem Hodrem

[nahoru ▲](#)

S několikatydenním zpožděním dorazila do Broumova zpráva, že v Praze zemřel František Hodr. Jako mladý učitel patřil k výrazným osobnostem kulturního života v Broumově šedesátých a sedmdesátých let. Byl zakladatelem tanečního orchestru R-klub, vedl dětské hudební skupiny na základní škole v Komenského ulici, vystupoval v legendární divadelní inscenaci Vajíčko, podílel se na kulturních pořadech olivětinské Veby a věnoval se řadě dalších společenských aktivit. Pro pražského rodáka byla léta strávená v Broumově zřejmě nejhezčím časem jeho života. Zemřel 7. ledna letošního roku ve věku šedesáti let.

(m)

Výstava fotografií

[nahoru ▲](#)

Výstava fotografií Jiřího Kollerta „Jak jsem fotil ryby podle Slávy Štochla“ v čítárně Městské knihovny je pro značný zájem návštěvníků prodloužena do konce dubna.

Zahrádkář a jaro

[nahoru ▲](#)

Dny se prodlužují, sluníčko už má svoji sílu a neodbytně se probouzí vše živé z dlouhého zimního spánku. Čím více se bude zem prohřívat, tím rychleji začne vše růst.

Než se chopíme náradí, malou otázku. Připravili jste ubytování pro drobné ptactvo? Je nutné vyčistit budky od starých hnízd, poškozené opravit, nebo nahradit novými. Nejvítanějšími nájemníky jsou sýkorky a rehek zahradní. Ostatní drobní pěvci si postaví hnízda v keřích nebo na stromech. Keře, které jsme neodstranili v zimě, na jaře už neprořezáváme, možná, že kos nebo drozd si plánují stavbu hnízda právě tady.

Když slunce vysuší trávník, pustíme se do jeho údržby. Železnými hráběmi odstraníme starou suchou trávu, rozrušíme mech a vyrovnáme nerovnosti zahradní zeminou a kompostem. Je také možné přihnojení vícesložkovým hnojivem typu Cererit.

Ošetříme dobře přezimované sazenice jahod odstraněním suchých a poškozených listů a zkypřením záhonů. V suchých dnech zaléváme vodou s rozpuštěným hnojivem pro vývin plodů.

Můžeme osazovat okenní truhlíky nebo květináče muškáty z vlastního pěstění nebo sadbou zakoupenou v obchodě. Petúnie si můžeme vypěstovat sami, ale pokvetou nám později. Pro výsadbu použijeme směs ze dvou třetin substrátu a jedné třetiny zahradní zeminy. Pro usnadnění práce se zaléváním jsou nabízeny truhlíky se samočinným zavlažováním. Za okny můžeme pěstovat i zelené koření, jako třeba petrželku, meduňku, saturejku nebo šalvěj, i v kombinaci s květinami.

Záhony pro zeleninu připravujeme průběžně podle termínu výsevů, uvedených na sáčcích se semeny.

M. Chalupníček

Ulita - středisko volného času - Pozvánka na akce v dubnu

[nahoru ▲](#)

- 4. 4. - **Cyklus přednášek - Mentální příčiny nemocí** - Nemoci okruhu plic – přednášejí manželé Navrátilovi, Ulita 17. hodin
- 5. - 6. 4. - **Víkend šikovných rukou** v duchu předvelikonočních příprav – pro děti z DUBu v Heřmánkovicích
- 11. - 12. 4. - **Víkend dívčího klubu v Ulitě**
- 17. 4. - **Zelený čtvrtek s Ulitou** - Tradiční dopolední předvelikonoční tvoření v řemeslných dílničkách pro kluky a dívky spojené se společným zpíváním. Společně s námi si můžete vyzkoušet uplést pomlázku, ozdobit vejce, vyrobit jarní výzdobu do vašich domovů, pracovat s proutím, hlínou, vlnou, těstem, papírem a dalšími materiály. Vezměte s sebou: dobrou náladu, zručné ruce, drobný peníz na materiál, vejdučky nebo vařená vejce. Sál restaurace Střelnice, 10-13 hodin
- 17. 4. - **Prázdninové plavání** v náchodském bazénu. Sraz před Ulitou ve 12.30, návrat v 16.30.

DNY PRO ZEMI - Program Začni u sebe!

- 22. 4. **Kalanetika s Šárkou Boldiovou** – cvičení pro zdravé jedince bez ohledu na věk. Ulita, 17,30 hodin, 15 Kč
- 22. 4. **Břišní tance s Danou Minaříkovou** – Ulita., 18.30 hodin, 20 Kč
- 23. 4. **Kalanetika s Monikou Dostálovou** – cvičení pro zdravé jedince bez ohledu na věk, Ulita, 17,30 hod., 15 Kč
- 23. 4. **Jógová cvičení pro každého s Mílou Škopovou** – Ulita, 18,45 hodin, 15 Kč
- 24. 4. **Racionální výživa s Liduškou Horkelovou a Maruškou Tumovou** – povídání o tom, jak co uvařit, abychom prospěli svým tělům, objevování „nových“ potravin a jejich ochutnávka. Ulita, 17 hodin, 30 Kč

Program pro děti

- **26. 4. Jarní radovánky** - pořádá Komunitní centrum při SVČ Ulita s Collegiem pro arte antiqua. Srdečně zvou Yva Piňosová, Dáša Zbořilová a Mojmír Poláček. Sobota vyhrazená pro kluky a dívky ve znamení jarního soutěžení a vzácného uměleckého zážitku v režii Dětského Uměleckého Bratrstva
- **Kuličkáda** – 2. ročník - Tradiční soutěž v koulení kuliček o titul Kuličkového krále – královny Schrollův park, 9 -11.30 hodin
- **Svět z hlíny stvořený** – slavnostní otevření výstavy keramických předmětů z dílny mladých nadějných umělců z Ulity. Vernisáž ve 12 hodin ve skleněném altánu Schrollova parku za doprovodu hudby a zpěvu.
- **Koloběžkování** – 1. ročník - Nová soutěž v rychlosti a zručnosti při jízdě na koloběžce. Sraz závodníků ve 13,45 u Ulity. S sebou: dobře promazanou koloběžku, sportovní obutí, trénované nohy, startovné 5 Kč.

Program pro školy

- **23. 4.– 30. 4. Jarní výstava.** Svá díla přineste hned po Velikonocích 22. dubna do výstavního sálu Staré radnice od 8. do 10. hod. Ještě tentýž den z nich uspořádáme výstavu. Vernisáž v pátek 25.dubna v 10 hod.
- **23. 4. Pořad pro děti.** Písničky a povídaní o lidech a přírodě, účinkuje Daniel Dobiáš a hosté. Městské divadlo, od 8.30 a 10.30 h.

Program pro všechny

Komunitní centrum při SVČ Ulita a Collegium pro arte antiqua si Vás dovolují pozvat na:

- **Otvírání studánek** u heřmánkovického pramene v neděli 27. dubna. Společné osvobození pramínku a okolí od listí a větvíček, probuzení křišťálové vody písničkou, básničkou, kytičkou nebo jiným pěkným dárkem. Sraz ve 14. hodin na konečné autobusu v Heřmánkovicích. S sebou: nádobku ke společnému přípitku právě se probudivší studánkovou vodou, hudební nástroje a zpěvné hlasy, slavnostní jarní náladu a Váš vlastní příspěvek k potěšení studánky. Závěr kolem 17. hodiny.
- **30. 4. Lampionový průvod aneb Rej čarodějnic** - tradiční akce, průvod z náměstí na dětské hřiště, kde bude připravený program. Čas bude upřesněn na plakátech.
- **1. 5. Běh do náměstí s Vildou** – 10. ročník. Tradiční prvomájová dopolední akce určená všem, kteří si chtějí zasportovat. Čas bude upřesněn na plakátech.

Nabídka prázdninových aktivit pro milce historie, památek, hudby, zpěvu, společné nezištné práce a přemítání ve prospěch pozapomenutého, leč kouzlem stále vyzařujícího, koutu naší země obkrouženého Javořími horami a Broumovskými stěnami.

Pořádá a zve Collegium pro arte antiqua za podpory Komunitního centra při SVČ Ulita v Broumově, INEXu - Sdružení dobrovolných aktivit, Města Broumova a Královéhradeckého kraje.

Další informace:

Mojmír Poláček, tel.. 491 521 238, e-mail: polacek@collegium.cz, www.collegium.cz/bystreni03

Heřmánkování aneb Dubový tábor v Heřmánkovicích Třináctidenní prázdninový tvořivý pobyt pro kluky a dívky od 8 let.

Termín: 26. 6. - 8. 7. 2003

Náplň: v pěkném starobylém a památném domě pod Jestřebími horami bychom si společně rádi vyzkoušeli: vyřezávat nejrůznější hudební nástroje a učit se na ně hrát, zpívat a vyrábět zpěvníky, postavit vlastní pec a v ní vypálit své výrobky z hlíny, upéct voňavý chléb a housky, uvařit chutnou krmí pro sebe i kamarády, sestrojít vodní plavidlo a zdolat nekonečnou hladinu Amazonského jezera, prožít den a noc v temných heřmánkovických hvozdech ve vlastním přístřešku, projít objevitelskou stezku pískovcovou roklí, vystoupat náročnou horocestou na vrchol jinak nedostupné skalní věže.

A to vše doplníme obvyklými i zcela speciálními prázdninovými radovánkami v lese, v rybníce, na louce, ve skalách či v naší stodole - řádírně.

Cena: 2.400 korun

Vedou: Dáša Zbořilová, Ivana Bambasová a Mojmír Poláček

Pořádá: Komunitní centrum při SVČ Ulita v Broumově

Fáráme na faru - Pracovní pobyt věnovaný poznání, obnově a zútulnění historické fary v Heřmánkovicích.

Termín: 21.-27. 7. (I) a 24. 8. -31. 8. 2003 (II)

Náplň: již tradiční setkání členů Heřmánkovického farního bratrstva, jejich kamarádů a přátel i zcela neznámých dobrovolníků z domova i ciziny majících chuť část dne pracovat na obnově památkově chráněného objektu a v dalším čase se sami nebo se starými či novými přáteli toulat krajinou, skalami i lesy, objevovat skrytá zákoutí prosycená historickými reáliemi někdejšího působení benediktinů, případně trávit společně chvíle povídáním, zpěvem či jinými bohubilým způsobem.

Ubytování: fara v Heřmánkovicích u Broumova (na palandách ve vlastních spacích pytlech)

Stravování: svépomocí pod odborným dohledem

Cena: ubytování zdarma, stravné 80 korun za den (v případě úspěchu projektu v krajské grantové soutěži možno i zdarma nebo se slevou!)

Vede: Mojmír Poláček

Zapadlými cestami minulosti - Studium, dokumentace a údržba drobných památek v krajině Broumova

Termín: 27. 7. - 3. 8. 2003

Náplň: krajina Broumova je zásluhou péče broumovských benediktinů, působících tu po dlouhá staletí, poseta stovkami drobných, převážně sakrálních, památek - křížů, soch světců, kaplí nebo křížových cest. Smyslem pobytu je pokračovat v započatém dokumentačním úsilí a v péči o často zanedbané nebo přímo ohrožené objekty.

Vítaná je schopnost kreslení, fotografování, čtení zašlých nápisů a značek, či kvalifikované práce s databází. Dobrým předpokladem je přítomnost vlastního bicyklu.

Ubytování: fara v Heřmánkovicích u Broumova (na palandách ve vlastních spacích pytlech)

Stravování: svépomocí pod odborným dohledem

Cena: 110 korun za den (členové HFB 80 Kč)

Vede: Mojmír Poláček

Kancionál - Tancionál - Netradiční interpretační dílna

Termín: 3. 8. - 10. 8. 2003

Náplň: Zpívání, hraní, psaní a tančení duchovních písní z českých barokních kancionálů (Michna, Kadlinský, Šteyer, Holan, Božan) se závěrečným koncertem ve Zdoňovském kostelíku...

V českých barokních kancionálech totiž najdeme poměrně veliké množství písní, které ryze duchovní text obuly do hudebního hávu (rytmus, melodie, harmonie) dávných populárních tanečních „hitů“. Vznikly tak jakési "Tance pro Duši", podmanivé a všem dostupné. Proč se nepokusit naučit i svá Těla jejich „dobovému“ ztvárnění?

Ubytování: fara v Heřmánkovicích u Broumova (na palandách ve vlastních spacích pytlech)

Stravování: svépomocí pod odborným dohledem

Cena: kurzovné 500 korun, ubytování a stravování 1000 korun (členové HFB 600 korun)

Vede: Michael Pospíšil (Ritornello Praha)

Convivium musicum - Hudební hostina z renesanční a raně barokní ansámblové hudby

Termín: 10. 8. – 17. 8. 2003

Náplň: setkání hudebníků nebo studentů hudebních škol všech stupňů při společném studiu vícehlasých vokálních či instrumentálních partitur 16. a 17. století. Vítány jsou především smyčcové nástroje, flétny,

hoboje, fagoty, pozouny či ještě lépe jejich historičtí předchůdci, cembalisté, varhaníci a zpěváci všech hlasových skupin. Ladění 440 Hz. Uzavřením společného snažení je závěrečný veřejný koncert z nastudovaných skladeb v renesančním kostelíku ve Zdoňově v sobotu 16. 8.

Ubytování: fara v Heřmánkovicích u Broumova (na palandách ve vlastních spacích pytlech)

Stravování: svépomocí pod odborným dohledem

Cena: kurzovné 300 korun, ubytování a stravování 1.000 korun (členové HFB 600 korun).

Vedou: Mojmír Poláček, Jan Mareček

Ropáci jsou novým prezidentem nadšeni

[nahoru](#) ▲

Ocenění Václava Klause od ropáckého hnutí (viz: www.detizeme.cz/ropak)

Titul Ropák roku 1993 získal **předseda české vlády a předseda ODS Václav Klaus** (a také ještě ministr průmyslu a obchodu Vladimír Dlouhý z ODA).

Důvody: Za neocenitelnou pomoc ropáckému hnutí při **konečném rozhodnutí dostavět jadernou elektrárnu Temelín**, za promyšlenou **ekologickou politiku**, která přeměňuje nepotřebnou PŘÍRODU na rozhodující ekonomický ukazatel - výši hrubého domácího produktu, za článek v Českém deníku ze dne 21. 5. 1993 pod názvem „**Jarní procházka**“, na které se nikde neseťkal s žádnou ekologickou katastrofou a za oprávněně **břitkou výtku sedmi ekologickým odborníkům**, kteří málo porozuměli širším souvislostem ochrany životního prostředí (dopis od Ing. M. Barchánka, Ing. I. Dejmalu, JUDr. V. Mezřického, Ing. arch. M. Říhy, RNDr. P. Šremera, Ing. J. Vavrouška a Ing. V. Vučky z 1. 11. 1993).

Vítězem ankety o nejpitomější výrok z oblasti životního prostředí za rok 1995 se stal **předseda české vlády a předseda ODS Václav Klaus**, který na přednášce v aule UP v Olomouci dne 24. 4. 1995 veřejně prohlásil: „Ekologie není věda. S vědou nemá nic společného. Je to ideologie.“

Příklad podpory ropáckému hnutí Ladislavem Jaklem, poradcem Václava Klause

„Obhájci kvót pro americké filmy, bojovníci proti automobilismu, vrhači dlažebních kostek do prodejen s coca-colou, propagátoři mimořádného zdanění vyšších příjmových skupin, ekologičtí radikálové a antiglobalizační výtržníci, anarchisté, náboženští fanatici, autoři výroku „vrazi z Wall Streetu“, bojovníci proti hodinkám s vodotryskem a extrabuřtům, prosazovatelé myšlenky, že lidem smí být dovoleno kupovat jen to, co racionálně spotřebují..., ti všichni patří do jednoho myšlenkového světa s šílenými teroristy z Manhattanu (možná bych mol tento soubor vybrat i šikovněji, ale o to teď nejde).“ MF Dnes ze dne 14. 9. 2001 v článku Všechny barvy nenávisti

Vítězové anket o titul Ropák roku 2001 a Zelená perla roku 2001

Titul **Ropák roku 2001 získal poslanec za ODS Miroslav Beneš** za snahu zmenšit rozlohu Národního parku Šumava, za prosazování dálnice D3 z Prahy do Českých Budějovic, za podporu nevratných plastových obalů na úkor vratných při schvalování zákona o obalech a obalových odpadech a za hlavní podíl při předložení a prosazování zákona za zrušení ochrany zemědělského půdního fondu.

Vítězem ankety **Zelená perla roku 2001 se stal poslanec za ČSSD František Brožík**, který v Respektu z 22. 1. 2001 v článku Pobavit se a zemřít uvedl: „Vztekl jsem si chodím vybíjet do lesa, kde střílím bažanty, srnce a muflony. Naučili mě to kamarádi a je to pro mě ta nejlepší relaxace – fantasticky si při tom vyčistím hlavu.“

Galerie jedenácti ropáků za deset ročníků:

1992 = Július Binder (ředitel bratislavského podniku Vodohospodářská výstavba)

1993 = Václav Klaus (předseda české vlády) a **Vladimír Dlouhý** (ministr průmyslu a obchodu)

1994 = František Benda (ministr životního prostředí)

1995 = František Malý (přednosta Okresního úřadu v Berouně)

1996 = Josef Kupec (podnikatel brněnské firmy INVESTprojekt s. s. r. o.)

1997 = Stanislav Novotný (generální ředitel Povodí Morava, a. s. v Brně)

1998 = Miroslav Grégr (ministr průmyslu a obchodu)

1999 = Jiří Drda (poslanec a předseda představenstva liberecké firmy Termizo, a. s.)

2000 = Josef Běle (náměstek ministra životního prostředí)

2001 = Miroslav Beneš (místopředseda ODS a poslanec)

Příspěvek zaslal RNDr. Jan Piňos

Dobrovolnictví očima parazitů

[nahoru ▲](#)

Dne 6. 3. 2003 jsem se spolu s kolegou Ladislavem Vaňkem zúčastnil semináře na téma „Dobrovolnictví, partnerství a komunitní rozvoj“. Tato přednášková akce se uskutečnila v prostorách Staré radnice v Broumově.

Po počátečním uvítání paní starostka Broumova pronesla krátký proslov, v němž se mimo jiné pozastavovala nad tím, že aktivity některých sdružení vzbuzují na Broumovsku mnoho záporných reakcí. Jiné např. dětský tábor INEXu prý se zase setkávají s nezájmem místních občanů.

Dále paní starostka kritizovala „nejmenovaného starostu“ „nejmenované obce“, který údajně vyzýval k bojkotu tohoto semináře. Proč ty tajnosti s jeho jménem, to ví pravděpodobně jen sama paní starostka, jsem však přesvědčen, že zvědavým čtenářům Broumovského zpravodaje ráda sdělí jméno onoho „tajemného“.

Samotný seminář byl rozdělen do dvou bloků: dopolední přednáškové části, v níž se starostové několika obcí z celé ČR podělili o své zkušenosti s komunitním rozvojem a obnovou obcí. Krátce byl rovněž pracovníkem Ministerstva vnitra p. Jiránkem představen Zákon o dobrovolné službě.

Odpolední blok byl diskusní s názvem „Jak se budí občané, aneb jakým způsobem zapojovat občany

obce, města či kraje".

Poté co jsem se aktivně zúčastnil této diskuse, mám pocit, že probudit by se spíše mělo několik místních aktivistů a nikoliv občan!

Nejprve však shrňme obsah dopolední části. V ní vystoupili p. Petr Pávek, starosta Jindřichovic pod Smrkem, p. Vítězslav Vítek, starosta Suchého Dolu, p. Miroslav Kovařík, starosta obce Modrá a p. Ladislav Čepička za Regionální sdružení Křivoklátsko. Všechny příspěvky konkrétně poukazovaly na to, jak v těchto obcích řeší kulturu, rozvoj, ekologii, cestovní ruch, ale také čistě praktické podmínky nutné k modernímu životu na vesnici a maloměstě. Pro nás občany tohoto kraje je asi nejzajímavější téma „Obnova obce Suchý Důl“, přednesené p. Vítkem. Domnívám se však, že všechny příspěvky přinesly něco zajímavého. Všechny měly také jednu společnou věc: jejich organizátoři dokázali pro své plány získat většinovou podporu občanů. Uvědomuji si, že skloubit myšlení starousedlíků, nově příchozích a lidí propagujících často nekonformní alternativní a často pro většinu těžko pochopitelné směry myšlení a životního stylu, vyžaduje mnoho úsilí a vysvětlování a ze strany nově příchozích i mnoho sebeovládání a taktu. Rozhodně v žádném příspěvku nepadlo ani slovo o jedné z oblastí s nejnižší vzdělanostní úrovní obyvatelstva v ČR, o komunistech, hlupácích či temných silách.

Když se však p. Čepička z Regionálního sdružení Křivoklátsko omluvil za nejasné barvy na diapozitivu ukazujícím logo sdružení, prohlásil Dr. Piňos: „... na Broumovsku je všechno jinak“. Když p. Čepička seznámil účastníky s rozsahem sdružení Křivoklátsko, zmínil se mimo jiné, že v současné době zasahuje i do části bývalých Sudet. Následovala otázka Dr. Piňose, zda bylo nutné myšlenky kom. života do této oblasti „dovést“ (čili zda jsou tu lidé stejně hloupí jako u nás). Přednášející odpověděl, že aktivity sdružení jsou zde stejně spontánní jako ve vnitrozemí. Pana doktora tato odpověď zjevně neuspokojila, proto se pokusil zeptat znovu a se stejným výsledkem. Osobně se domnívám, že hloupí nejsou lidé na Křivoklátsku, ani lidé na Broumovsku! Chyba bude asi někde jinde.

Odpolední besedy se bohužel z původních hostů zúčastnilo jen poskrovnu. Totéž se s politováním dá říci i o iniciátorech alternativních hnutí.

Při konkrétních otázkách „na tělo“ (např. financování Týdne pro broumovské kostely, Centrum Pivovar, aktivity občanů Broumova a Policka, na nichž se nepodílí INEX a Tuž se) se organizátoři besedy a aktivisté (p. Kulíšek, p. Horkel, p. Poláček) postupně ztráceli.

Jediný kdo zůstal, byl Dr. Piňos. Bohužel od něho jsme se nedozvěděli nic nového, snad jen to, že místní usedlíci zaujímají vůči nově příchozím xenofobní postoje. K tomu není už co dodat, snad jen že když už 6 let p. Piňos marně tento kraj „otravuje dobrou náladou“ a dle jeho slov se mu to nedaří, asi nebude chyba v nás občanech Broumova a Policka.

Závěrem jen jednu radu z vlastní zkušenosti. Spolek Vojenské Historie TS – 20 Pláň je také občanským

sdužením, sdružením dobrovolníků. Jeho cílem je rekonstrukce pěchotního srubu TS – 20 Pláň, výstavba Památníku obětem za svobodu Československa z let 1935 – 1945. Tyto cíle jsme v podstatě splnili, i když je stále co zlepšovat. Další aktivity - jako studium archivů, pátrání po osudech pamětníků či pořádání vojensko - historických setkání - probíhají průběžně. Když jsme však v roce 1996 s rekonstrukcí započali, byli jsme podle místních jen bandou individuí, kteří uzavřeli to, co bylo přístupné všem a kde si každý dělal, co chtěl. V okolí byla skládka, z objektu odneseno vše co šlo, v přilehlém lese se vesele kácelo a pytláčilo. Sám objekt se stal několikrát terčem nájezdu zvědavců. Co nestačili ukrást, to alespoň poničili. Za této situace byly vztahy mezi naším spolkem, místními obyvateli a např. mysliveckým sdružením značně napjaté. Postupem doby a především vstřícností a často i mírou tolerance a taktu na obou stranách se situace radikálně změnila. S mysliveckým sdružením jsme si vyjasnili cíle i aktivity, místní obyvatelé povětšinou objekt navštívili a rádi sem vodí i své známé, v okolí se již neztrácí dřevo ani zvěř.

A to vše je skutečně jen o toleranci a schopnosti respektovat i ty, kteří zde žijí déle.

David Vaněček SVH TS – 20 Pláň

Sport pro všechny

[nahoru](#) ▲

V Broumově pracuje řadu let tělovýchovný odbor Sport pro všechny při TJ Slovan Broumov. Členskou základnu tvoří cvičitelé a cvičenci nejrozličnějších sportovních oddílů složených z dětí předškolního věku, žáků, juniorů a dospělých. K nejpočetnějším patří cvičení žen, které pravidelně funguje od pondělí do čtvrtka. Nabídka cvičení pro ženy se neustále rozšiřuje nejenom novými formami, ale i časovým rozvrhem, který je rozdělen na začátečníky a pokročilé. Cvičí se tak v Sokolovně, v malém zrcadlovém sále v hale a ve velkém sále. K posledním novinkám patří cvičení TAE-BO, které si našlo řadu příznivců.

Nejdéle funguje aerobik, posilování - kondiční cvičení, step aerobik a zdravotní cvičení.

Velký dík patří cvičitelům a cvičitelkám, jejichž zásluhou oddíly pravidelně fungují a připravují neustále nové formy cvičení, které právě „frčí“. Pravidelně se účastní seminářů v Hradci Král., Pardubicích, Náchodě a Novém Městě, a tak máme možnost být seznamováni s tím, co je právě aktuální.

Ženy pořádají alespoň dvakrát v roce sportovní odpoledne s názvem Žena v akci. Jsou to tři hodiny různého cvičení, doplněné na příklad přednáškou o zdravé výživě, prodejem různých produktů a oblíbenou ochutnávkou zeleninových salátů. Každé takové odpoledne navštívili v průměru 50 cvičenek. Další akce je plánována na letošní duben, a tímto jste srdečně zváni.

Na podzim loňského roku poprvé proběhlo zdařilé sobotní odpoledne zdravotního cvičení pod vedením Marcely Vondroušové.

Pozadu nezůstává ani oddíl mužů, který uspořádal turnaj v nohejbalu a dvě přátelská utkání v nohejbalu v Brně u Ústí nad Labem a v Broumově.

Tradičně každoročně je pořádáno sportovní odpoledne pro děti u příležitosti MDD, Mikulášská nadílka dětí navštěvujících sportovní oddíly. Rozbíhá se pořádání zájezdů do krytého plaveckého bazénu v polské Nowé Rudě.

Ještě jednou chci poděkovat cvičitelům a cvičitelkám, kteří věnují svůj čas nám všem zcela nezištně a ve svém volném čase. Jsou to Marcela Vondroušová, Jana Vítová, Gabriela Hofmanová, Jitka Jirmanová, Radka Pasulyová, Jana Hliníková, Markéta Marková, Věra Veselovská, Iveta Kliková, J. Špulák, M. Nemeš.

Taktéž poděkování patří předsedovi oddílu J. Špreňarovi, ing. Oberreiterové, která byla jmenována zástupcem tohoto velkého oddílu v hlavním výboru TJ Slovan Broumov.

Za ASPV Miluše Schejbalová

Aerobic 2002/2003

[nahoru](#)

Pondělí

16.00 - 17.00 - (Sokolovna) Aerobic pro juniory - pro věkovou kategorii 10-15 let

20.00 - 21.30 - (Sportovní hala - velký sál) Mix aerobic - vytrvalostní trénink střední až vysoké intenzity

20.00 - 21.15 - (Sportovní hala - malý sál) Bodystyling - formování svalových skupin celého těla

Úterý

18.00 - 19.15 - (Sportovní hala - malý sál) Tae Bo - cvičení s prvky bojových stylů s hudbou - začátečníci

19.15 - 20.45 - (Sportovní hala - malý sál) Step aerobic - vytrvalostně silový trénink s vystupováním na step

Středa

19.15 - 20.45 - (Sportovní hala - malý sál) Step aerobic - vytrvalostně silový trénink s vystupováním na step

20.00 - 21.30 - (Sokolovna) Tae-Bo - cvičení s prvky bojových stylů s hudbou - pokročilí

Čtvrtek

18.30 - 19.30 - (Sokolovna) Zdravotní cvičení - získání základní kondice a síly

20.00 - 21.30 - (Sportovní hala - velký sál) Kondiční kulturistika - posilovací cvičení s náčiním

20.00 - 21.15 - (Sportovní hala - malý sál) Low aerobic - vytrvalostní trénink nižší intenzity vhodný pro začátečníky

Vstupné na jednotlivé hodiny činí 15 Kč, ovšem je možné zakoupit permanentku v hodnotě 50 Kč na 5 cvičení nebo v hodnotě 100 Kč na 10 cvičení.

Dne 18.2.2003 se v Náchodě konalo vyhlášení nejlepších sportovců okresu Náchod za rok 2002. V kategorii dospělých byla mezi prvními pěti vyhodnocena členka JUDO CLUBU Broumov Dagmar Dušánková. Reprezentaci Broumova ocenilo město finančním darem, který předával člen zastupitelstva p. Louda.

Oceněná sportovkyně touto cestou děkuje Městu Broumov a ing. Jiřímu Gloserovi z Police n. Met. za finanční podporu.

Vzpomínky na Broumov v období 1. republiky

(Pokračování z minulého čísla)

Broumov byl v meziválečné době živým městem. Převládal zde textilní průmysl. Také Broumov po několik let sužovala celosvětová hospodářská krize, továrny hromadně propouštěly a řady nezaměstnaných, ale i žebráků, se množily. Každý pátek obcházeli žebráci domácnosti s prosbou o malý příspěvek. Málokdo je vyhnal, většinou dostali 20 nebo 50 halířů, někteří i korunu. Městský úřad vydával žebračenky a vyplácel menší podpory. Nebyla to příliš radostná doba. Jinak město jako takové bylo poměrně značně živé.

Na náměstí v prostoru dnešního parkoviště se ustálil zejména nedělní zvyk korzování – jeden proud směřoval dolů k Městskému hotelu, druhý proud postupoval směrem nahoru ke Staré radnici. Během korza se diskutovalo o všem možném, běžnými událostmi počínaje a nahodilými obchody konče. Na náměstí se také konala setkání různých organizací i politických stran. Řečnilo se z balkonu Herzogovy kavárny - Kaffee Herzog, v jejímž přízemí byla oblíbená cukrárna. Náměstí bylo také místem neblaze proslulých srazů nacistické strany.

Na druhé straně náměstí směrem od hotelu Birke (Praha) dolů se každou sobotu konal trh se zeleninou, ovocem a jinými zemědělskými produkty. Dojížděli sem zelináři až od Nového Města. Zboží bylo kvalitní a nebylo drahé, takže kupujících bývalo zpravidla hojně.

Nad rohem Klášterní uličky bylo Seligerovo řeznictví a uzenářství. Jeho velkým lákadlem bývaly v sobotu po 10. hodině čerstvé párky přímo z udírny. Trhovci i místní labužníci zpravidla během krátké doby krám vykoupi. Párek s houskou stál 1 Kč. Byla to velká pochoutka.

V letním období byly na Střelnici pořádány střelecké závody, střílelo se z kulových zbraní do břehu bývalého hradebního příkopu za restaurací. Z dnešního pohledu to bylo velmi rizikové, ale nepamatuji, že by kdy došlo k úrazu. Závodilo se několik dnů a střelba byla slyšitelná po celém městě a okolí. Soutěžily mezi sebou i jednotlivé cechy. Nejlepší střelec a vítěz – král střelců (Schützenkönig) byl vozen po městě v bohatě

zdobeném kočáře a pozdravován lidem. Šeptem se říkalo, že to zpravidla musel vyhrát movitý občan, protože vítězství bylo oslavováno na jeho účet.

Kulturní život v Broumově byl na tehdejší dobu dosti pestrý. V zimním období zde hostovala v Městském divadle společnost Zieneke z Lince. Dávali převážně líbivé operety, ale občas také odpolední pohádky pro děti. Návštěvnost všech představení bývala velmi dobrá. I čeští ochotníci občas vystupovali na prknech Městského divadla, a pak vždy v hledišti panovala čeština.

Rovněž kino bývalo hojně navštěvováno. Po období němých filmů nastala éra filmů zvukových, byla to neokoukaná novinka. Některá odpolední představení byla určena dětem. Rádi jsme tato představení navštěvovali a při groteskách s myšákem Miki jsme se moc nasmáli. V sále kina byly též pořádány nejrůznější koncerty předních umělců.

Velkým zážitkem pro nás děti byl příjezd cirkusu Kludský, který se rozložil na lukách za nádražím. Měl velký zvířinec, který jsme si řádně o přestávce prohlédli. Pod stanem byly dvě manéže, takže jsme pomalu nevěděli, kam dřív hledět. Při jednom představení se strhla velká bouřka, zvířata strachy řvala a krotitelé měli velmi stíženou práci. Byl to zážitek, na jaký se nezapomíná.

Často přijížděla do města menší skupiny různých žonglérů, někdy i jednotlivci. Prováděli své kumšty na předměstí, na Barvířském náměstí.

Kromě již zmíněného Sokola působil v Broumově i tělocvičný Turnverein a oddíl kopané, který měl hřiště za jatkami. Rovněž jsme založili skautskou skupinku a podnikali jsme různé výlety, např. do Ráje nad Olivětínem, kde byla malá restaurace a pro děti houpáčka. Velmi hojně jsme chodívali na Hvězdu po Hvězdecké cestě, přes polnosti přímo k hornímu konci Křinic a dále okolo lesní kapličky strmě vzhůru po schodech. V restauraci nahoře, kde bylo vždy příjemné posezení, vždy vítal své milé hosty hoteliér pan Pejskar. K nedělnímu výletu také patřila návštěva skalního města s Kovárnou a Supím košem. Často jsme pak pohodlně scházeli do Křinic Pánovou cestou. V létě bývala na Hvězdě slavná pouť, na níž přicházeli i lidé z Police. Setkávali se tak Češi a Němci a v restauraci si pilně připíjeli. K nepřátelským postojům tehdy nebyl důvod, ten uměle nastolil až Hitler.

Už za první republiky se u nás počal rozmáhat lyžařský sport. Na krátké lyžařské projížďky se jezdilo do Ráje, na delší výšlap na Janovičky, kde byl dobrý lyžařský terén a u lesa i skokanský můstek, na němž skákali broumovští odvážlivci. Na Janovičkách se pořádaly i gymnaziální lyžařské závody. V tehdejší době tam byly dva menší hotýlky a uprostřed pláně ještě stál dřevěný kostelík. Na Janovičkách byl celní přechod, přes nějž dojížděli zejména v létě o nedělích Němci na dobré jídlo a olivětínské pivo, které jim náramně chutnalo.

Broumov byl za 1. republiky a ještě určitou dobu po válce okresním městem. Sídlo okresního úřadu bylo v budově dnešní polikliniky. V čele okresního úřadu stál okresní hejtmán – Čech. Také značná část

úředníků byli Češi, museli však ovládat němčinu a hovořit s Němci německy. Myslím, že němečtí občané si nemohli stěžovat, že by se jim dělo nějaké bezpráví, a i když jsem se mezi nimi denně pohyboval, žádné nářky v tomto směru jsem neslyšel. Na Staré radnici na náměstí byl okresní soud a v zadní části budovy (dnes zbořené) byly kobky pro lehčí vězně. Pamatuji se, že jedenkrát tam byl vyvěšen bílý prapor, který zvěstoval, že ve vězení nikdo není.

Velkou zásluhu o českou menšinu měl pan Jaroslav Hrábek, knihkupec a muzikant. Jeho kapela nemohla chybět na žádné české akci. Měl malý krámk v uličce nedaleko pošty. Chodili jsme k panu Hrábkovi pro český tisk i knížky, ale také jenom na kus řeči. V jeho činnosti mu byla věrnou pomocnicí jeho žena, pravá česká máma dvou synů.

Na Malém náměstí měl malou pekárnu pan Ducháč, ke kterému jsme chodili pro chléb a rohlíky. Rovněž na Malém náměstí u schodů měl obchod pan Uhlíř. Prodával zbraně a lovecké potřeby. Hned vedle měla jeho manželka modistka obchod s dámskými klobouky. Často jsme navštěvovali zelinářství pana Holoubka. Naproti kostelu sv. Václava bydlel a měl dílnu obuvník pan Herzán. Dnes je jeho dům a celý blok domů až dolů ke křižovatce zbourán.

Součástí českého živlu ve městě byl autodopravce pan Müller z Police nad Metují. (Po válce si změnil jméno na Mlynář). Ráno vozil lidi z Police do Broumova, a to hlavně na ONV či za jinými zájmy, a v době polední to zase otočil a odpoledne se vracel zpět domů. Často byla jízda s ním malé dobrodružství, neboť nebyl nijak movitý a většinou používal starší autobusy, které, zejména v zimě, měly na Pasách co dělat, aby ve sněhu vyjely. Občas museli pasažéři vystoupit a zatlačit. Přes všechny tyto obtíže byl pan Müller u lidí oblíbený, každému rád vyhověl.

V porovnání s dnešními dny měl Broumov více obyvatel. Měl svou městskou policii, která dbala na pořádek. Zejména v zimě po nočních sněženích již brzy po ránu zvonili policisté na domácí pány a prikazovali posypání chodníků. Když pak obcházeli podruhé, těm, kdo nesplnili svou povinnost, ukládali na místě pokuty.

Jelikož celé město topilo dřívím a uhlím, bylo vždy hojnost popela. Ten jednou za týden vyvážel mohutný sentinel – auto na parní pohon. Dříve se popel sypal na přemostění Liščího potoka pod budovu gymnázia, po kterém dnes vede objezd středu města. Pod farním kostelem (dnes je na jeho místě parkoviště) bylo na svahu k potoku pěkné zahradnictví.

Původně vedl veškerý průjezd městem ulicemi starého města od Horní brány přes náměstí k Dolní bráně. Prudký kopec od kostela sv. Václava dolů ke křižovatce prověřil nedokonalé brzdy tehdejších automobilů. Na křižovatce umístěná Baťova prodejna obuvi pak mívala často návštěvu ve výkladní skříni. Někdy tam v „dopravní špičce“ řídil dopravu i policista.

Jednoho večera v roce 1937 bylo celé město ozářeno zvláštním, dosti intenzivním světélkováním oblohy.

Zpočátku jsme nevěděli, o co jde, později jsme usoudili, že se jedná o polární záři v rozsahu v naší zeměpisné šířce nevídaném. Většina obyvatel vyběhla ze svých domovů a staří lidé prorokovali, že to nevěstí nic dobrého, že bude válka. I když jsme tomu příliš nevěřili, následné projevy Adolfa Hitlera nás o tom přesvědčily. Jeho štvavé řeči měly velký vliv zejména na mladší Němce, kteří začali na Čechy pohlížet jako na své nepřátele a utlačovatele. Počátek roku 1938 a zejména pak naše částečná mobilizace v květnu způsobila otevřené nepřátelství vůči nám, Čechům. Naši dosavadní kamarádi ve škole se od nás distancovali a snažili se nám život ve škole silně znepříjemnit. Někteří žáci z vyšších tříd uprchli do Německa, kde se tvořily oddíly teroristů, které napadaly naše celnice a vůbec české občany. Častá střelba, ozývající se po večerech, nám na náladě nepřidala. Na náměstí se konaly německé srazy a ozýval se frenetický řev davu: „Adolf Hitler, Sieg heil! Heim ins Reich!“ atd. Často jsem potkával bývalé kamarády či známé, kteří mi na můj pozdrav neodpovídali. Někteří „slušňáci“ nás v nestřežených okamžicích žádali za odpuštění s tím, že se s námi nesmějí stýkat.

V polovině září začala být situace velice vážná, armáda bleskově obsazovala pohraniční pevnosti a začala budovat překážky na silnicích. Jednoho večera se otec vrátil domů a oznámil nám, že nás děti a ženu odveze k bratrovi do Čech, kde vyčkáme věci příštích. Sám se musel vrátit zpět do práce. A tak jsme odjeli bez rozloučení z Broumova a vrátili se až po sedmi letech. Když došlo k záboru pohraničí, museli jsme se stěhovat pryč, ale neměli jsme kam. Tehdy nám opět pomohl pan opat Dominik Prokop, který zařídil u tehdejšího břevnovského převora Anastáze Opaska, že nám byl bezplatně poskytnut byt na klášterním záměčku ve Sloupně u Bydžova.

Do Broumova jsem se vracel vlakem v srpnu 1945. Když jsem šel z nádraží do města, přepadla mě značná tíseň. Na dříve tak rušných ulicích jsem téměř nikoho nepotkal. Šest válečných let se na Broumově silně podepsalo. Neudržované budovy, vše špinavé, prostě hrůza.

Dnes po téměř 65 letech jsem svým bývalým německým spolužákům, kamarádům a známým odpustil. Sudetští Němci museli Hitlerovi zaplatit krvavou daň za své „osvobození“. Velké množství zdravých lidí má své hroby na Velké Rusi a mnoho českých lidí zemřelo popravčí sekerou či v koncentráku. Nechť odpočívají v pokoji!

Tímto svým povídáním jsem chtěl popsat svůj dětský pohled na tehdejší Broumovsko a celé předválečné dění. Snad jsem se dopustil i různých nepřesností. Omlouvám je velkým časovým odstupem i chatrnou pamětí starého člověka. Při vzpomínání jsme částečně čerpal i z písemných záznamů mého před rokem zemřelého bratra Jaroslava.

Z Broumova jsem po válce odešel, ale vždy jsem se tam rád vracel k rodičům, sourozencům i známým. Dnes navštěvují Broumov několikrát do roka - na místním hřbitově pečuji o rodinný hrob. Občas se projdu po náměstí a nahlédnu do klášterního nádvoří. Rád bych ještě naposledy navštívil místa našich dětských her.

Broumovský zpravodaj

vydává město Broumov

redakce, grafická úprava:

M. Otte, tel. 491 522 185

korektury:

Mgr. Šárka Rambousková

e-mail: broumov.muzeum@worldonline.cz

objednávky inzerce:

Sekretariát Městského úřadu, tel. 491 523 734

e-mail: malichova@broumov-mesto.cz

rozšiřuje:

Informační centrum Broumovsko, tel. 491 524 168

e-mail: ic.broumovsko@worldonline.cz

vychází 1 x měsíčně

uzávěrka vždy 20. každého měsíce